

Werken als freelancer: hoe voorkom je gedoe?

De Wet DBA. Modelovereenkomsten. Een nieuwe 'zzp-wet' die op komst is. Als freelancer is het ook in de media- en entertainment-wereld lang niet altijd duidelijk aan welke regels je nu moet houden. Laat staan hoe je je kunt voorbereiden op de toekomst. We helderen het voor je op.

Schijnzelfstandigheid

Van schijnzelfstandigheid is sprake wanneer een bedrijf een zelfstandige inhuurt, die werkt alsof hij werknemer is. Hiervoor hanteert de Belastingdienst drie criteria:

Loon: de zelfstandige krijgt een beloning die hoger is dan een onkostenvergoeding.

Persoonlijk: de opdrachtnemer voert het werk zelf uit en besteedt het niet uit.

Gezagsverhouding: de opdrachtnemer voert de werkzaamheden onder gezag uit.

Wanneer al deze drie factoren van toepassing zijn, spreekt de Belastingdienst van een dienstbetrekking en niet van zzp-inhuur. De gezagsverhouding maakt het bepalen van schijnzelfstandigheid vaak lastig, omdat meerdere interpretaties mogelijk zijn.

Het was altijd zo overzichtelijk. Tot twee jaar geleden ontving je als zelfstandige eenmaal per jaar automatisch een VAR. Met deze Verklaring Arbeidsrelatie konden opdrachtgevers jou risicoloos inhuren. Jij kon lekker aan de slag en je opdrachtgever was gevrijwaard van het betalen van loonheffingen en sociale premies (de VAR bewees dat het om zelfstandigen-inhuur ging).

De VAR verdween omdat hij schijnzelfstandigheid (zie kader) in de hand werkte. Bedrijven huurden freelancers in, maar de werkelijke situatie had meer weg van werken in loondienst. Zo liep de Belastingdienst miljoenen euro's aan loonheffingen en sociale premies mis. De in mei 2016 ingevoerde Wet

DBA moest deze problematiek oplossen.

Onuitvoerbare wet

Het idee van de Wet DBA leek zo mooi. Opdrachtgever en freelancer vullen voorafgaand aan hun samenwerking een modelovereenkomst in. Deze overeenkomst omschrijft de onderlinge arbeidsrelatie. Wordt de overeenkomst niet nageleefd? Dan kunnen boetes en naheffingen volgen. In de praktijk bleek het idee echter minder mooi.

Zowel bij freelancers als inhurende bedrijven heerste onduidelijkheid. Wanneer word je gezien als freelancer en wanneer als werknemer? Hoe kun je een naheffing of boete voorkomen? Heldere antwoorden

bleven uit. De overheid verruimde eerst de 'wenperiode' en stelde daarna meermaals de handhavingstermijn uit. De huidige status: tot 1 januari 2020 wordt de Wet DBA niet gehandhaafd. Heeft iedereen dan nu vrij spel?

DBA-misbruik

De overheid adviseert bedrijven en freelancers om via modelovereenkomsten te blijven werken. De handhavingsvrije periode is geen vrijbrief voor schijnzelfstandigheid. De Belastingdienst treedt namelijk wél op tegen bedrijven die de modelovereenkomsten bewust 'misbruiken'. Sinds 1 juli zijn de controles op 'kwaadwillende' bedrijven aangescherpt. Wie de modelovereenkomsten goed en oprecht inzet, loopt in principe geen risico op vervelende verrassingen (lees: boetes en naheffingen) achteraf. Veel freelancers willen echter alle risico's volledig uitsluiten en willen het liefst met een opdrachtgever in zee zonder modelovereenkomsten. Wat doe je dan? Velen kiezen voor payroll. Zo combineren zij de vrijheid van zelfstandig ondernemerschap met de zekerheid van een baan in loondienst.

Geen DBA-zorgen

"Freelancers die werken via een payroll-oplossing hoeven zich geen zorgen te maken om schijnzelfstandigheid," zegt directeur Paul den Ronden van Tentoo, de grootste payroll-aanbieder in de media- en entertainmentbranche. "Zij staan op de loonlijst van het payrollbedrijf dat de loonheffingen betaalt en sociale premies

afdraagt aan de Belastingdienst. Tegelijkertijd hebben ze wél alle vrijheden van elke andere freelancer. Ze bepalen bijvoorbeeld zelf voor wie ze werken en tegen welk tarief."

De onduidelijkheid rond de Wet DBA heeft payroll voor freelancers een stuk interessanter gemaakt, beaamt Den Ronden. "De wet creëerde veel onzekerheid. Daar zit geen enkele freelancer of opdrachtgever op te wachten. Via payroll kun je 100% zorgeloos ondernemen, ook wanneer straks een nieuwe 'zzp-wet' wordt ingevoerd."

Nieuwe 'zzp-wet' in 2020

Het kabinet werkt momenteel hard aan die nieuwe 'zzp-wet' die in januari 2020 moet ingaan. Het doel: schijnzelfstandigheid voorkomen en opdrachtgever en échte ondernemers de zekerheid bieden dat géén sprake is van een dienstbetrekking. De beleidsbepalers denken hierbij onder meer aan een (online) opdrachtgeversverklaring die duidelijkheid geeft over de inhuur van zelfstandigen. De duur en het tarief van de samenwerking moeten straks duidelijk maken of sprake is van een arbeidsovereenkomst of van zelfstandigen-inhuur. Is het een langdurige samenwerking met een laag tarief, dan gaat het om een dienstbetrekking. Een kortdurende klus met een hoog tarief is freelance-inhuur. De precieze invulling hiervan moet nog worden bepaald.

Naar eigen wens te bepalen

"Ook de nieuwe wet- en regelgeving gaat onzekerheid ople-

veren, zeker in het begin," blikt Den Ronden vooruit. "Het blijft lastig om zwart-wit te stellen wanneer sprake is van zelfstandigen-inhuur of een arbeidsrelatie. En wanneer moet je vrezen voor consequenties? Zelfstandigen die nu al rekening houden met de samenwerkingstermijn en het tarief, hebben straks wel een streepje voor. Voor freelancers die werken via payroll is het vanaf 2020 net zo duidelijk als nu: de duur en het tarief blijven volledig naar eigen wens te bepalen." ●

Directeur Paul den Ronden van Tentoo: "Ook de nieuwe wet- en regelgeving gaat onzekerheid opleveren."

Tentoo

Twee vrienden stelden zich in 1992 de vraag 'hoe krijgen wij als muzikband sneller uitbetaald en hoe krijgt iedereen een eerlijk deel zonder gedoe rondom administratie en belastingzaken?' Hun antwoord: payroll. Ze startten deze dienstverlening in Nederland. 26 jaar later helpt Tentoo bedrijven en zelfstandigen met uitbetalingen en administratieve verplichtingen. Payroll voor freelancers is een van de populairste diensten van Tentoo. Tienduizenden freelancers hebben de vrijheid om te doen waar ze goed in zijn, zonder de 'minder leuke' zaken als belastingen, administratie en niet betalende klanten.

De onduidelijkheid rond de Wet DBA heeft payroll voor freelancers een stuk interessanter gemaakt